

MINISTERUL FINANTELOR

Cabinet Ministru

Nr. _____ / . .2022

Aprobat,
Nicolae-Ionel CIUCĂ
Prim-ministru

MEMORANDUM

De la: Adrian CĂCIU, ministrul finanțelor

Avizat: Sorin Mihai GRINDEANU, viceprim-ministru, ministrul transporturilor și
infrastructurii

Hunor KELEMEN, vice-prim ministru

Sebastian-Ioan BURDUJA, ministrul cercetării, inovării și digitalizării

Ioan Marcel BOLOȘ, ministrul investițiilor și proiectelor europene

Attila-Zoltán CSEKE, ministrul dezvoltării, lucrărilor publice și administrației

Alexandru RAFILA, ministrul sănătății

Ligia DECA, ministrul educației

Constantin-Daniel CADARIU, ministrul antreprenoriatului și turismului

Lucian Nicolae BODE, ministrul afacerilor interne

Marius-Constantin BUDĂI, ministrul muncii și solidarității sociale

Marian Cătălin PREDOIU, ministrul justiției

Bogdan Lucian AURESCU, ministrul afacerilor externe

Ref: Aprobarea negocierii și semnării Acordului-cadru între Guvernul României și Consiliul Federal Elvețian privind implementarea celei de-a doua contribuții elvețiene în anumite state membre ale Uniunii Europene pentru reducerea disparităților economice și sociale în Uniunea Europeană

La 3 decembrie 2019, Parlamentul elvețian a aprobat, cu condiționalități, suma de **1,047 mld. CHF**, reprezentând anvelopa pentru **coeziune economică și socială adresată unor state membre UE**, în vederea reducerii disparităților economice și sociale în cadrul UE și

suma de 190 milioane CHF, reprezentând anvelopa pentru migrație, în vederea sprijinirii statelor membre UE afectate de acest fenomen. Perioada de angajare a fondurilor este de 5 ani, iar cea de plăți este de 10 ani, aceste termene începând de la data aprobării de către Parlamentul elvețian, respectiv de la data de 3 decembrie 2019.

În 30 septembrie 2021, Parlamentul elvețian a aprobat deblocarea necondiționată a contribuției financiare elvețiene, următorul pas fiind semnarea între Uniunea Europeană și Consiliul Federal Elvețian a unui Memorandum de Înțelegere privind a doua contribuție financiară elvețiană nerambursabilă pentru a reduce disparitățile economice și sociale și pentru a gestiona mai bine migrația în anumite state membre ale UE. La 30 iunie 2022, acest Memorandum de Înțelegere a fost semnat. Subsecvent semnării Memorandumului de Înțelegere, urmează să fie încheiate acordurile cadru bilaterale între statele beneficiare și Elveția în vederea implementării programelor de cooperare bilaterale.

Din anvelopa pentru coeziune economică și socială, România va beneficia de o contribuție financiară nerambursabilă de 221,5 milioane CHF, iar pentru implementarea programului de cooperare bilateral este necesară încheierea "Acordului-cadru între Guvernul României și Consiliul Federal Elvețian privind implementarea celei de-a doua contribuții elvețiene în anumite state membre ale Uniunii Europene pentru reducerea disparităților economice și sociale în Uniunea Europeană".

Ministerul Finanțelor (MF), în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 34/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor, cu modificările și completările ulterioare, este desemnat să asigure, în calitate de Unitate Națională de Coordonare (UNC), coordonarea generală a asistenței financiare acordate de Elveția pentru coeziunea economică și socială.

Ministerul Finanțelor acționează ca UNC pentru contribuția elvețiană, începând cu prima contribuție elvețiană aprobată de Parlamentul elvețian în decembrie 2009. UNC are responsabilitatea generală pentru atingerea obiectivelor stabilite în cadrul Programului de Cooperare Elvețiano-Român, precum și pentru coordonarea acestuia.

Acordul-cadru detaliază instituțiile responsabile de implementarea contribuției elvețiene din România și Elveția, modalitatea și principiile de implementare a contribuției, precum și ariile tematice în care se vor dezvolta măsurile suport. Acordul-cadru este însoțit de Anexa - "Reglementări specifice de țară" care menționează entitățile implicate în implementarea contribuției elvețiene și responsabilitățile acestora, alocările tematice și financiare aferente măsurilor suport agreeate cu partenerii elvețieni la finanțare, dar și regulile specifice convenite între Elveția și România. Pentru cea de-a doua contribuție, partea elvețiană a propus statelor beneficiare utilizarea unui Regulament general aplicabil, elementele specifice statului beneficiar, diferite de cele din Regulament, putând fi incluse în Anexa - "Reglementări specifice de țară".

Măsura suport definește un "Proiect", "Program" sau "Suport Tehnic" acordată în cadrul Programului de Cooperare Elvețiano-Român.

Astfel, „Programul” reprezintă un set coerent de componente de program, derulat, în conformitate cu prioritățile naționale, politicile sau strategiile statului partener, cu sprijinul contribuției elvețiene, având un cadru unic și cuprinzător de implementare și bugetar, cu obiective generale.

"Proiectul" reprezintă o serie indivizibilă de activități, desfășurate cu sprijinul contribuției elvețiene, care vizează atingerea unor obiective și rezultate convenite și care nu face parte dintr-un Program.

„Suport tehnic” reprezintă o parte din contribuția oferită în cadrul Programului de cooperare pentru pregătirea Măsurilor suport și pentru implementarea eficientă și eficace a Programului de cooperare.

În ceea ce privește cadrul instituțional național pentru gestionarea și implementarea Măsurilor suport finanțate în cadrul contribuției, sunt implicate următoarele autorități:

- Unitatea Națională de Coordonare (UNC) - MF prin Direcția Generală Pregătire ECOFIN și Asistență Comunitară;
- Autoritatea de Audit - MF prin Unitatea Centrală de Armonizare pentru Auditul Public Intern;
- Autoritatea de Plată - Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene (MIPE) prin Direcția Generală Mecanisme și Instrumente Financiare Europene Nerambursabile.

Conform prevederilor art. 4.5 din proiectul de Acord-cadru, finanțarea din contribuția elvețiană nu trebuie să depășească 60% din cheltuielile eligibile din Măsura suport, cu excepția:

- Proiectelor sau Programelor care beneficiază de finanțare suplimentară sub formă de alocări bugetare din partea autorităților naționale, regionale sau locale, caz în care finanțarea din contribuție nu poate depăși 85% din totalul cheltuielilor eligibile;
- Proiectelor sau Programelor puse în aplicare de organizații neguvernamentale, care pot fi finanțate în proporție de peste 60% sau în totalitate din contribuție;
- Suportului Tehnic, care poate fi finanțat în proporție de peste 60% sau în totalitate din contribuție;
- Măsurilor suport sub formă de linii de credit, scheme de garantare, capital și participări la datorii și împrumuturi pentru sectorul privat, care pot fi finanțate în proporție de peste 60% sau chiar în totalitate din contribuție.

Din discuțiile derulate până în prezent atât cu partenerii elvețieni, cât și cu reprezentanții ministerelor și autorităților naționale, a rezultat relevantă concentrarea pe Măsuri suport de tipul Programe. Implementarea Programelor se va realiza prin intermediul Operatorilor de Program. Un "Operator de Program" reprezintă orice entitate juridică din sectorul public sau privat care are responsabilitatea de a pregăti și gestiona un Program, în conformitate cu cadrul legal pentru implementarea celei de-a doua contribuții elvețiene.

Astfel, s-au conturat următoarele arii de concentrare tematică și următorii operatori de program:

- Aria "Educație și formare vocațională" - Ministerul Educației pentru "Programul privind învățământul dual (VET)";
- Aria "Cercetare și inovare" - Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării pentru "Programul de cercetare";
- Aria "Finanțare pentru microîntreprinderi și întreprinderi mici și mijlocii" - Ministerul Antreprenoriatului și Turismului pentru "Programul pentru consolidarea IMM-urilor prin acces îmbunătățit la finanțare";
- Aria "Îmbunătățirea siguranței și securității publice" - Ministerul Afacerilor Interne pentru "Programul de securitate și siguranță publică" (Afaceri Interne);
- Aria "Îmbunătățirea siguranței și securității publice" - Ministerul Justiției pentru "Programul de securitate și siguranță publică" (Justiție);
- Aria "Eficiență energetică și energie regenerabilă" - Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației pentru "Programul pentru eficiență energetică și energie regenerabilă";

- Aria “Transport public” - Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației pentru “Programul de îmbunătățire a accesului în rețeaua de metrou București”. Programul va fi pregătit și pus în aplicare de METROREX SA. METROREX SA desfășoară activități de interes public și strategic și este organizată și funcționează în subordinea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii;
- Aria “Sănătate și protecție socială” - Ministerul Sănătății pentru “Programul privind serviciile de sănătate”;
- Aria “Minorități și grupuri dezavantajate din punct de vedere social” - Ministerul Muncii și Solidarității Sociale pentru “Programul de incluziune socială”;
- Aria “Implicare civică și transparență” - operatorul de program va fi selectat de către partenerii elvețieni în vederea gestionării “Programului de implicare civică”.

În acest context, în negocierea Acordului-cadru, partea română are în vedere: susținerea și includerea în Programul de Cooperare Elvețiano-Român a acestor arii tematice de interes pentru România, susținerea finanțării de investiții cu scopul de a asigura sustenabilitatea acțiunilor și de a răspunde necesităților de dezvoltare, posibilitatea de acordare de avansuri de la partenerii elvețieni pentru beneficiarii care au limitări în asigurarea prefinanțării proiectelor din bugetele proprii. De asemenea, partea română va susține un proces simplificat de definire, evaluare și aprobare a Măsurilor suport astfel încât să nu se creeze suprapuneri de sarcini și un proces mai lung în aprobarea acestora, care să conducă la reducerea perioadei de implementare.

Având în vedere cele de mai sus, propunem:

- Aprobarea mandatării Ministerului Finanțelor de a negocia, în numele Guvernului României, **“Acordul-cadru între Guvernul României și Consiliul Federal Elvețian privind implementarea celei de-a doua contribuții elvețiene în anumite state membre ale Uniunii Europene pentru reducerea disparităților economice și sociale în Uniunea Europeană”**, conform elementelor de mai sus;
- În cazul în care textul convenit nu va prezenta diferențe substanțiale față de textul prezentat alăturat, acordarea împuternicirii de semnare a **“Acordului-cadru între Guvernul României și Consiliul Federal Elvețian privind implementarea celei de-a doua contribuții elvețiene în anumite state membre ale Uniunii Europene pentru reducerea disparităților economice și sociale în Uniunea Europeană”** domnului Adrian Căciu ministrul finanțelor, sau unui secretar de stat din cadrul Ministerului Finanțelor pentru care Ministerul Afacerilor Externe ar urma să elibereze “Depline puteri”;
- Aplicarea provizorie, de la data semnării, a **“Acordului-cadru între Guvernul României și Consiliul Federal Elvețian privind implementarea celei de-a doua contribuții elvețiene în anumite state membre ale Uniunii Europene pentru reducerea disparităților economice și sociale în Uniunea Europeană”**, conform art 27 alin (3) din Legea nr. 590/2003 privind tratatele. După semnare, Acordul-cadru va fi supus aprobării prin Hotărâre de Guvern pentru îndeplinirea procedurilor necesare pentru intrarea în vigoare.